APOSTOL MÍRU.

Pro Pokrok Západu napsal A. Nevar.

V kanceláři ministerské panovalo napjetí. Telefon pracoval bez ustání a šifrované depeše střídaly jedna druhou. Ministr osvěty, kníže Kozlanyi, dlel již celé dopoledne ve své kanceláři, což bylo proti jeho zvyku a samo o sobě znamenalo již, že se děje něco kromobyčejného.

Kníže Kozlanyi přecházel netrpělivě ve svém boudoiru a chvílemi sedal ku stolu, aby udílel telefonicky rozkazy. Bylo na něm zřejmě znáti rozčilení, které bylo tím odůvodnější, že kníže co prozíravý diplomat nedovedl je utajiti. Opět zazvonil telefon a kníže, vzav naslouchátko, chvíli se zřejmým napjetím čekal na sdělení.

"Co pravíte?" volal do telefonu. "Že se chystají k odporu? — Toť věru něco neočekávaného. Ano, pane rado, sdělte, že tento odpor musí býti za každou cenu přemožen." — "Nikoli, nečekejte dalších rozkazů, je nutno jednati ihned. Ministr vojenství mne splnomocnil ke všemu a já udílím plnomocenství opět vám." — "Že bude téci krev?" — "Ano, ať si třeba krev teče. Dobře. Očekávám dalších zpráv."

Kníže ještě ani neodložil naslouchátko, když vstoupil do pokoje jeho tajemník. Nečekal na oslovení, nýbrž sám hned sděloval:

"Excellenci, vypukla zřejmá vzpoura."

"Vím již a udělil jsem také rozkazy," odvětil kníže.

"Mám snad zpraviti Jeho Excellenci pana ministr-presidenta?"

"Ano, učiňte tak. Nebo ještě lépe dojeďte tam ihned a vyžádejte si, zda by Jeho Excellence nemohla přijeti sem."

Tajemník odkvapil. Ve dveřích se setkal s komorníkem, který hlásil:

"Excellenci, pan poslanec Michajlovič."

"řekl jsem vám," pravil zhurta kníže, "že nemáte nyní sem nikoho pouštět."

"Pan poslanec, Excellenci, přichází prý v nutné záležitosti. Jedná se prý o věc, která vyžaduje okamžitého vyřízení."

Skoro nevrle odvrátil se kníže od komorníka, kynuv rukou, aby Michajlovič byl předpuštěn. Komorník odešel a kníže usednul do křesla, snaže se využitkovati času, aby před návštěvníkem zatajil vnitřní pohnutí.

Do komnaty vstoupil ohlášený poslanec. Kníže, spatřiv jej, vstal a pokročiv mu vstříc, podával mu ruku a, usmívaje se, pravil:

"Buďte mi srdečně vítán, pane poslanče. Jest mi velmi milo, že se mohu těšiti z vaší návštěvy. Zajisté, že důležitá věc vás ke mně přivádí?"

Michajlovič s lehkou úklonou opětoval pozdrav, děkuje zároveň za zdvořilé uvítání, a odvětil:

"Není třeba, Excellenci, dlouhých slov. Přicházím v záležitosti obyvatelstva v Bělé."

"Ah —" zvolal kníže, ale hned se opravil a, upíraje zrak na Michajloviče, mluvil zcela klidně:

"Překvapuje mne, že právě dnes jste připadl na to vzpomenouti si oné záležitosti. Vždyť je vše na nejlepší cestě, aby se vyřídilo k oboustranné spokojenosti. Ale vy mi uvěříte, že nemůžeme tak příliš s touto věcí spěchati."

"Excellenci, vím tak dobře jako vy, že je dnes rozhodný den. Vím, že odjela do Bělé setnina dragounů a že je tam soustředěno i četnictvo, aby bylo zlomen odpor proti nenáviděnému biskupu. Proto není třeba, Excellenci, aby bylo něco zatajováno."

Kníže s úžasem poslouchal Michajloviče.

"Co tedy vlastně mám já dělati?", tázal se, když poslanec domluvil.

"Jak, Excellenci, Vy nevíte, co máte dělat? Přicházím právě k Vám jako ku členu meziparlamentní unie pro světový mír a žádám vás: Excellenci, přičiňte se o to, aby v Bělé nedošlo ku krveprolití!" Michajlovič skoro prosebně se při těch slovech díval na knížete.

"Což tak daleko se domníváte, že věci došly, že apellujete na mne co na člena konferencí mírových?", tázal se kníže.

Ale Michajlovič se nedal mýlit líčeným údivem a znovu důrazněji připomínal:

"Žel, že tak daleko to došlo. Je přece známo, že osadníci si nedají ani vládou ani biskupem vnutit faráře, který by jim kázal v nesrozumitelném jazyku. A co by tomu říkala církev, co by tomu říkal papež, Excellencí, když by došlo ku krveprolití v Bělé proto, že osadníci tamější z lásky ku víře katolické si sami postavili kostel, aby v něm mohli své modlitby vznášeti k bohu lásky a milosrdenství? Co tomu řekne, Excellencí, celý svět křesťanský, až se doví, že kostel v Bělé byl vysvěcen pod ochranou četníků a dragounských palašů? Probůh, pane ministře, jak byste to dovedl zodpovídati před svým svědomím co křesťan, kdyby v Bělé došlo ku srážce!?"

Kozlanyi nyní přísně se díval na Michajloviče.

"Neptá se svědomí tam, kde nutno konati povinnost. Vláda je od toho, aby za každou cenu zabránila vzpouře a výstražně potrestala ty, kdož vypovídají poslušnost. Ptáte se, co tomu řekne papež? Papež není pánem, neboť Maďar nezná pánů nad sebou. Jsme pány my. Poměry svoje si uspořádáme sami a dovedeme se ze svých činů před celým světem zodpovídati."

Ministr mluvil vášnivě a Michajlovič se sklopenou hlavou — jen jako v zamyšlení — odpovídal:

"Vždyť jsou po ruce prostředky, aby vláda nemusila sáhnout k nejhoršímu."

"Jmenujte mi je a, uznám-li je za vhodné, budu vám vděčen za radu."

"Nelze-li již odvolati svěcení kostela, dejte, Excellencí, aspoň rozkaz, aby četníci si počínali co nejmírněji."

"Vždyť jsem již tak učinil," vzkřikl s úsměvem Kozlanyi. — "Vždyť víte, že mně samotnému nejvíce na tom záleží, aby bylo dokázáno, že jen neradi sáháme k ostrým prostředkům. Nedáme si sice od nikoho poroučet, ale právě tak, jako chceme, aby zavládl mír v celém světě a aby se jen v nejnutnějším případě sáhalo ku zbraním, tak také se zachováme i u nás doma. Ovšem, jak jsem řekl: s těmi, kteří se protivují naší moci, s těmi neznáme milosti."

"Jsem vděčen za to, Excellencí, že vím, že vojsko i četnictvo nebude v Bělé nijak brutálně vystupovati. Jak by se na nás jen pohlíželo, kdybychom přišli na mírové sjezdy a hlásali mír, zatím co by občanstvo u nás bylo vražděno vlastním vojskem."

"I kdyby, nepřeji si, aby se to stalo, i kdyby k tomu došlo, dovedli bychom se zodpovídati. Vždyť to dělají všichni. K čemu je vojsko než k boji?"

"Ano, Excellencí, dokud bude vojsko, dotud bude nebezpečí boje. A právě proto je nutno odstraniti armády."

"Jste professorem, Michajloviči, a dle toho také na věc nahlížíte. Jen tam je mír, kde je silná armáda. Nikdo není mírným dle povahy své, ale ze strachu."

"Nikoli, Excellencí, ne vojsko, ne převaha násilí, ale převaha vzdělání zajistí mír. Ten národ, který bude nejvzdělanější, bude míti budoucnost. Jen síly duchové se budou v budoucnosti měřit. Považte jen, kdyby se dalo tolik na vzdělání lidu, co se dá na vojsko, jak by lid byl vzdělaným! A vzdělaný lid je nejlepší oporou sám sobě. Nikdo nebude míti moci, aby přemohl kulturu, nikdo nebude v budoucnosti, kdo by ůpěl pod jhem tam, kde bude svoboda vzdělání. Nikoli kasárny, ale školy mají veliké poslání v časech příštích."

Michajlovič mluvil se zaujetím. Kníže poslouchal jej s úsměvem a skoro netrpělivě. Byl by rád již učinil konec téhle rozmluvě.

"Vaše slova, milý professore, se hodí na katedru, ale ne na katedru maďarskou. Snad mi rozumíte? Ale vy myslíte ustavičně na budoucnost a zapomínáte na přítomnost. Vaše tvrzení je sice správné, ale pro přítomnost je ochrana ozbrojenou mocí nejjistější zárukou míru. Znáte mne dobře, že jsem horlivým stoupencem idee světového míru, ale pro tento čas se nedá nic dělat. Buďte však ujištěn, že jak v naší záležitosti, tak i v otázkách osvětových budu vždy hleděti, abych zůstal tím, čím jsem. Nechci, aby se mi říkalo nadarmo, že jsem apoštolem míru, neboť přijde doba, kdy to dokážu i skutky . . ."

Kníže ještě mluvil, kochaje se svou vlastní řečí, když do pokoje skoro vrazil tajemník jeho. Nevšímal si ani Michajloviče a s uděšenou tváří vykřikl:

"Excellencí, v Bělé zastřeleno bylo četníky padesát osob."

Kníže kvapně pokročil vstříc tajemníku.

"Od koho máte zprávu?", zvolal.

"Excellencí, přijíždím od pana ministerského předsedy, jejž tato zpráva došla. Jeho Excellence prosí, abyste se ihned dostavil do ministerské rady."

Michajlovič nemohl se vzpamatovati z leknutí. Jen s hrůzou zvolal: "Tedy přece vražda!"

Ale kníže se naň přísně podíval a pravil:

"Nezapomínejte, že jste vedle svého poslaneckého mandátu také professorem, který je naším podřízeným. Nerad bych, abych vám musil připomenouti, že je třeba, aby z vás mluvil více Maďar než Slovák. Co se stalo v Bělé, bude vyšetřeno a vinníci budou náležitě potrestáni . . ."

Michajlovič se vzpamatoval již ze svého úžasu a zdánlivě s klidem pravil:

"Ale vaše ujištění, Excellencí, že četníci budou jednati mírně!"

"Stal se zajisté omyl, na němž vinu nesou jen ti, kteří se pustili do revolty. Bude v brzku jistě vysvětlen. Propouštím vás z milosti, ale pamatujte na to, co jsem vám řekl!"

Kníže pokynul Michajlovičovi rukou a vzdálil se.

Michajlovič si povzdechl: "Ano, to jsou apoštolové míru!" A pak rychle opouštěl kancelář.

DUBNOVÝ VÝKAZ MATIČNÍ SBÍRKY.

(Č. A. T. K.)

Březnový výkaz činil 1,158,192 centů. K tomu přibylo:

"Denice Novověku" v Clevelandě 2,280 centů.

"Šípy" v Chicagu 750 centů (při banketu Petra Chelčického č. 38 Kolumb. ryt. na podnět pana F. Dag. Nováka sebráno slečnou A. Radoušovou).

"Denní Hlasatel" v Chicagu 950 centů.

"Pokrok Západu" v Omaze 50 centů. (Od pí. Štávové z Windsor, Mo.)

"Svornost" v Chicagu, sběr. listiny č. 469 a 470, celkem 250 centů.

Pan John Homolka, Lorain, O., sbírka při přednášce, 500 centů.

Pan Jan Jelínek, redaktor "Světa" v Clevelandě, zaslá sbírku na podnět pana Karla Bernreitra, provedenou panem dr. Schmiedem při přátelském večírku Clevelandského sboru Č.A.N.R. — 2,050 centů.

Celkový stav sbírky ve čtvrtek 4. května byl 1,165,022 centů.

Vzhledem k tomu, že dne 15. června 1911 bude sbírka tato kanceláří ukončena, prosíme znovu o **vrácení sběracích listin**, jichž dosud přes sto nebylo odvedeno.

PÍSNĚ P. BEZRUČE.

Nákladem "Literárního Kroužku" v Chicagu, Ill., vyšlo v těchto dnech II. dopl. vydání Bezručových básní. Kniha je bohatší o dvě nové básně: 1864—1904 (báseň psána ku 40. narozeninám Macharovým) a (Báseň Hanně Kvapilové).

O literární a umělecké hodnotě Bezručových básní svědčí nejlépe, že I. vydání "L. K." bylo během 5. měsíců úplně rozebráno a že vydavatelstvo muselo přikročit k vydání druhému.

"Literární Kroužek" je podnik první svého druhu v Americe, který má ve svém programu vydávání dobrých knih. Odporučujeme do přízně našich čtenářů výše jmenovaný podnik a podotýkáme, že hlavně Bezručovy básně neměly by scházet v žádné knihovně. Cena knihy 25 centů, poštou o 5 centů více.

Objednávky vyřizuje zástupce "Literárního Kroužku" K. Kratochvíl, 1807 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ZPRÁVY Z KEWAUNEE CO., WISCONSIN.

— Frank Sezama byl v Pilsen za jistou záležitostí.

— Tomáš Černý z Pilsen a slečna Annie Černý z Krok přijali sedmou svátost a vstoupili ve stav manželský; byli oddáni v katolickém kostele sv. Jana v Krok. Svatební obřady vykonal Rev. Herbek z Normann. Blahopřeju novomanželům.

— Předešlou neděli vyjel si váš zpravodaj do okolí a na zpáteční cestě se zastavil v Krok v hostinci pana Švejkla. Tu přijde pí. Švejklová a on si poručil sklenici piva. Tu mu Švejklová praví, že se jim stala nehoda, a on se ji hned tázal, co se jim přihodilo. Ona mu praví po šelmovsku, že dostali jednu krávu od dvou telat, čili dvě telata od jedné krávy. Ona je totiž samý špás.

— Frank Zahořík prodal svou farmu a v krátkém čase se odstěhuje s rodinou do Manitowoc, Wis.

— Jan Adams, jenž byl v Green Bay v nemocnici, se navrátil domů úplně zdráv.

— Paní Frank W. Pelíšková z Carlton jela navštívit svou provdanou dceru paní Petr Mrotkovou do Medford, Wis.

— Ve čtvrtek minulého týdne uloženy byly tělesné pozůstatky staré české ženy, paní Antonie Kořínkové na obecním hřbitově v Kewaunee. Zesnula sešlostí věkem. Úmrtí její oplakává pět dítek. Pozůstalým vyslovuji upřímnou soustrast. — Téhož dne pochována byla na katolickém hřbitově v Norman asi osmiletá dceruška pana Antona Doubka, která zemřela následkem zánětu mozkové blány.

— Paní Vojtěch Jíša v Pilsen si staví nový dům dle nových plánů pro své pohodlí.

— Dne 14. května se bude odbývat taneční zábava u pana Josefa Valečky. Bude při ní účinkovati kapela Ramšova.

— Theodor Hadke odejel do Milwaukee za jistou záležitostí.

— Dne 1. května jsme tu dostali sněhovou vánici jako v zimě a při tom silně mrzlo. Tak mají farmeři strach, že všechno pomrzne. Není tu pamětníka, aby pamatoval takové velké zimy v máji.

— Paní Deflerová odejela navštívit své rodiče do Carlton.

Zpravodaj.

Z LINWOOD, NEBR.

— Pan J. J. Shavlík z Tábora, S. D., byl zde na návštěvě. Též jeho bratr Frank z Omahy byl navštívit domov a přátely minulý týden.

— Opět máme dva hostince zde v Linwood. Avšak o $175.00 jsou dražší license, takže stojí celkem $815.00. Při tom taková přísnost, že může hostinský přijít o vše, kdyby prodal jenom za 5 centů po osmé hodině neb před sedmou hodinou ráno. Tak nyní bude nejlépe, když zákazníci nepožádají za nic podobného hostinské po dovolených hodinách.

— Pan John Parolek si předplatil na Pokrok Západu minulý týden.

— Pan Joseph Bunda si koupil nový dvou-sedadlový kočár od pana M. Šťávy minulou sobotu.

— Čtenáři odpustí psateli, že píše málo novinek, neb jest o ně bída. Rolníci jsou v polích a v městě jest vše stejné; jenom sem a tam se něco přihodí. Tak na příklad minulý pátek v noci obětili panu Josefu Vávrovi bábu a pak ji zahrabali do slámy u Ustuhalovy lednice. Bába byla vyepána a používali ji při divadle "Dráčí dráp", které se odbývalo dne 17. dubna.

Graft v ohioské zákonodárně.

Velkoporota Franklin okresu dala v obžalobu tři státní senatory, dva poslance a sluhy v senatě Rodney J. Diegela v Sandusky. Zákonodárci obžalováni pro přijímání úplatků a Diegel pro zprostředkování depoší mezi zákonodárci a úplatkáři. Všichni obviněni na základě dosvědčení třech tajných. Obžalovaní senatoři jsou: Isaac E. Huffman z Butter okresu, demokrat; George K. Cetone z Montgomery, demokrat, a L. R. Adrews z Lawrence, republikán. Poslanci: Dr. George B. Nye z Pike okresu, demokrat a dr. A. C. Lowry z Lawrence, republikán.

NAŠI NOVÍ JEDNATELÉ PRO POKROK A ČESKO-AMERICKÝ VENKOV.

Josef Věnlek, Thompson, Nebr.
Karel Kmoch, Beemer, Nebr.
Anton Odvárka Sr., Clarkson, Nebr.
Josef Drahota, Leigh, Nebr.
Josef Kálal, Lynch, Nebr.
Karel Šmrha, Milligan, Nebr.
J. J. Svoboda, Verdigris, Nebr.
Boh. Dvořák, 2342 Millard Ave., Chicago, Ill.
J. Kyzivat, 316 W. Pott Str., Oklahoma City, Okla.
Frank Dvořák, 238 Wausau Str., Antigo, Wis.
Jos. Marek, Ashland, Wis.
Josef Cihlář, Cadott, Wis.
Vít Postl, Bloomer, Wis.
Frank Havlík, Dilly, Wis.
Václav Pecka, 315 Main Str., Green Bay, Wis.
Frank Walla, Haugen, Wis.
J. V. Lukáš, Hillsboro, Wis.
Jan Heřlík, Kewaunee, Wis.
Norbert Pokorný, 1424 So. 9. Str., La Crosse, Wis.
Josef Skochpol, Lena, Wis.
Josef M. Cisler, Manitowoc, Wis.
Albert Pecka, Maribell, Wis.
Jos. Tomšovic, Mauston, Wis., — RFD. No. 5 — Box 38.
Mrs. Frances Schleis, Medford, Wis.
Josef Vodvářka, Milladore, Wis.
Jan Sedoma, Milladore, Wis.
Josef Hanus, Mosinee, Wis.
Ad. Machotka, Muscoda, Wis.
Josef Kadlec, RFD. No. 1 — Oconto Falls, Wis.
Jakub Pecka, RFD. No. 2 — Box 69, Peshtigo, Wis.
M. J. Mahlik, Plzeň, Wis.
Jos. Vokoun, Phillips, Wis.
Chas. Lebanský, Yuba, Wis.
Jos. J. Rozypal, Necedah, Wis.

Na každého z těchto pánů jednatelů našich se můžete obrátiti s největší důvěrou ve všech záležitostech listů se týkajících. Jmenovaní jednatelé jsou oprávněni přijímati před i doplatné a vyřídí Vám veškeré práce tiskové, jakož i záležitosti oznámek se týkající k

Herb. Rogerse

Moderně zařízený Buffet
313 So. 15. St. (vzadu) v budově spolku "Elk."

Tento hostinec je moderní v každém ohledu. Zásoby likérů všeho druhu nejlepší jakosti má vždy na skladě, jakož i nejlepší piva.

Krajany obslouží vždy usmívající se **Pepik Altman.** Neopomeňte se zastavit u něho. Je Čech od kosti a rád sobě s vámi pohovoří. 27-6m

Velky moderni, nové zařízený čistý

závod řeznický

vlastní

CHAS. F. KUNCL

v č. 1250 již. 13. ul.

Má vždy na skladě největší zásoby masa nejlepšího druhu. Zboží uzenářské výborné jakosti. Vždy veliký výběr. Ceny nejnižší. Telephone Doug. 4333. 8tf

J. P. GUTH

ARCHITEKT

Úřadovna: 516 Paxton Blk.
Telefon Red 1937
OMAHA, 21f NEBRASKA.

ADRESÁŘ ČESKÝCH LÉKAŘŮ V OMAZE A SO. OMAZE.

Dr. Chaloupka Edw.,
443 sev. 24. ul., So. Omaha.
Tel. South 773.

Dr. Kálal F. J.,
206 Karbach Blk., Omaha.
Tel. Douglas 1761.

Dr. Kautský John,
405 sev. 24. ul., So. Omaha.
Tel. South 142.

Dr. Němec Chas. J.,
1316 William, Omaha.
Tel. Douglas 2817.

Dr. Petr F. J.,
1407 již. 16. ul., Omaha.
Tel. Douglas 3325.

Dr. Šimánek G. F.,
1262 již. 13. ul., Omaha.
Tel. Douglas 3769.

Dr. Šrámek J. M.,
1614 již. 8. ul., Omaha.
Tel. Red 4292.

Dr. Swoboda Louis,
301 Paxton Blk., Omaha.
Tel. Douglas 807.

My shora uvedení lékaři dle pravidel lékařské etikety nejdůrazněji odsuzujeme veškeré ohlašování kteréhokoli lékaře sebe sama v kterýchkoli časopisech svými pacienty, nechť už je to jakýmkoli způsobem. 41tf

GREELEY, COLORADO ZAVODŇOVANÉ POZEMKY.

Brambory, cukrovka, alfalfa a pšenice daří se výborně. Za velmi sníženou cenu. National Investment Co., 582 Brandeis Bldg.

Vzorně zařízený **HOSTINEC**

— vlastní —

Frank :: Nemerád

16. a William ulice, Omaha, Neb.

Výtečný Metzův ležák, jakož i pravé importované plzeňské stále na čepu.— Korbelova vína a nejlepší lihoviny prodává i ve velkém. — Chutný zákusek stále při ruce.

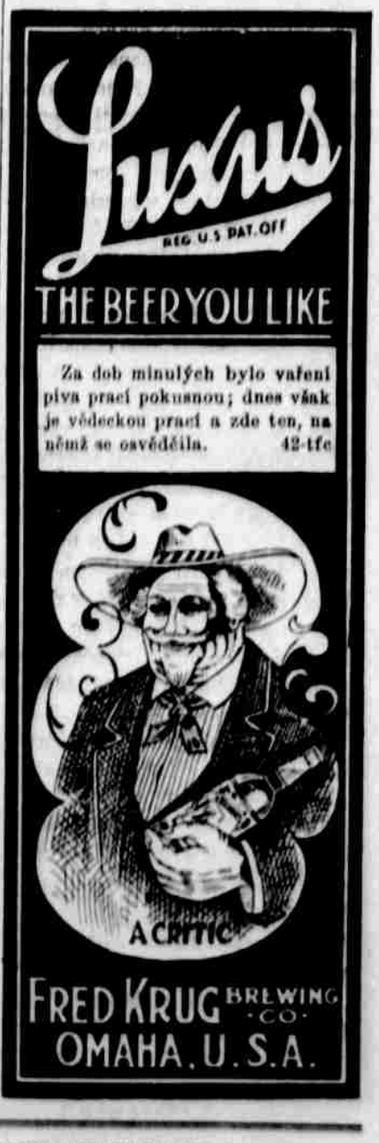

Na prodej!

Prodá se 320 **akrů** velmi lacino, ale kupec musí jednati rychle.

V trhu pouze na krátkou dobu. Tento pozemek se nalézá jen 4 míle od okresního města na hlavní linii dráhy Union Pacific, ve východní části Nebrasky.

Tento majetek možno koupiti v celku aneb na polovic. — Třetinu hotově a zbytek na čas na 6 proc. úroků. 42-2

Příležitost nečeká. "Kdo dřív přijde, ten dřív mele."

J. J. KOLIHA,

DODGE, NEBRASKA